

WAAROM een Beleidsplan Ruimte Limburg?

Het Ruimtelijk Structuurplan Limburg dateert van 2003. Een update van het provinciaal ruimtelijk beleid is nodig. Zeker omdat we voor heel wat **uitdagingen** staan die een impact hebben op de leefomgeving van Limburg. De samenstelling van de bevolking wijzigt. Verspreide bebouwing zet zich door. De verkeersproblematiek groeit. Het klimaat verandert. De open ruimte staat onder druk terwijl ze essentieel is voor onze voedselproductie, biodiversiteit, wateropvang en ontspanning. We moeten hier op een juiste manier mee omgaan.

Het DNA van Limburg is erg specifiek en verantwoordt eigen ruimtelijke keuzes: Limburg is centraal gelegen in de Euregio Maas-Rijn, heeft veel kwalitatieve open ruimte, een waaier aan diverse landschappen, een netwerk van incubatoren en vele fijne dorpen en steden op mensenmaat. Deze troeven willen we versterken en uitspelen. Een **ruimtelijke visie en een beleid op maat van Limburg** is dus nodig. Daarom maken we een Beleidsplan Ruimte Limburg op.

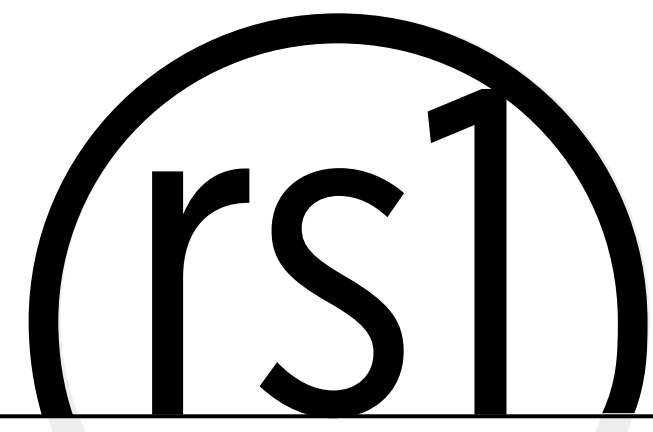
CONCEPTNOTA

De conceptnota geeft de ambitie voor de ruimtelijke ontwikkeling van Limburg kernachtig weer, schetst een gewenst **perspectief voor de toekomst in 2040** en bevat een aantal ruimtelijke strategieën om dat wensbeeld te bereiken.

Zes doelgerichte **ruimtelijke strategieën** vertalen de weg naar het gewenste toekomstperspectief. Ze geven de richting aan voor de ruimtelijke ontwikkeling van Limburg op de lange termijn.

- 1 De ruimtelijke regionale eigenheid respecteren
- 2 Kernen en strategische gebieden versterken
- 3 Vervoersverbindingen uitbouwen
- 4 De open ruimte versterken
- 5 Een gedifferentieerde economie faciliteren
- 6 Hernieuwbare energie ruimtelijk integreren

De ruimtelijke regionale eigenheid respecteren

WAAROM is dit belangrijk?

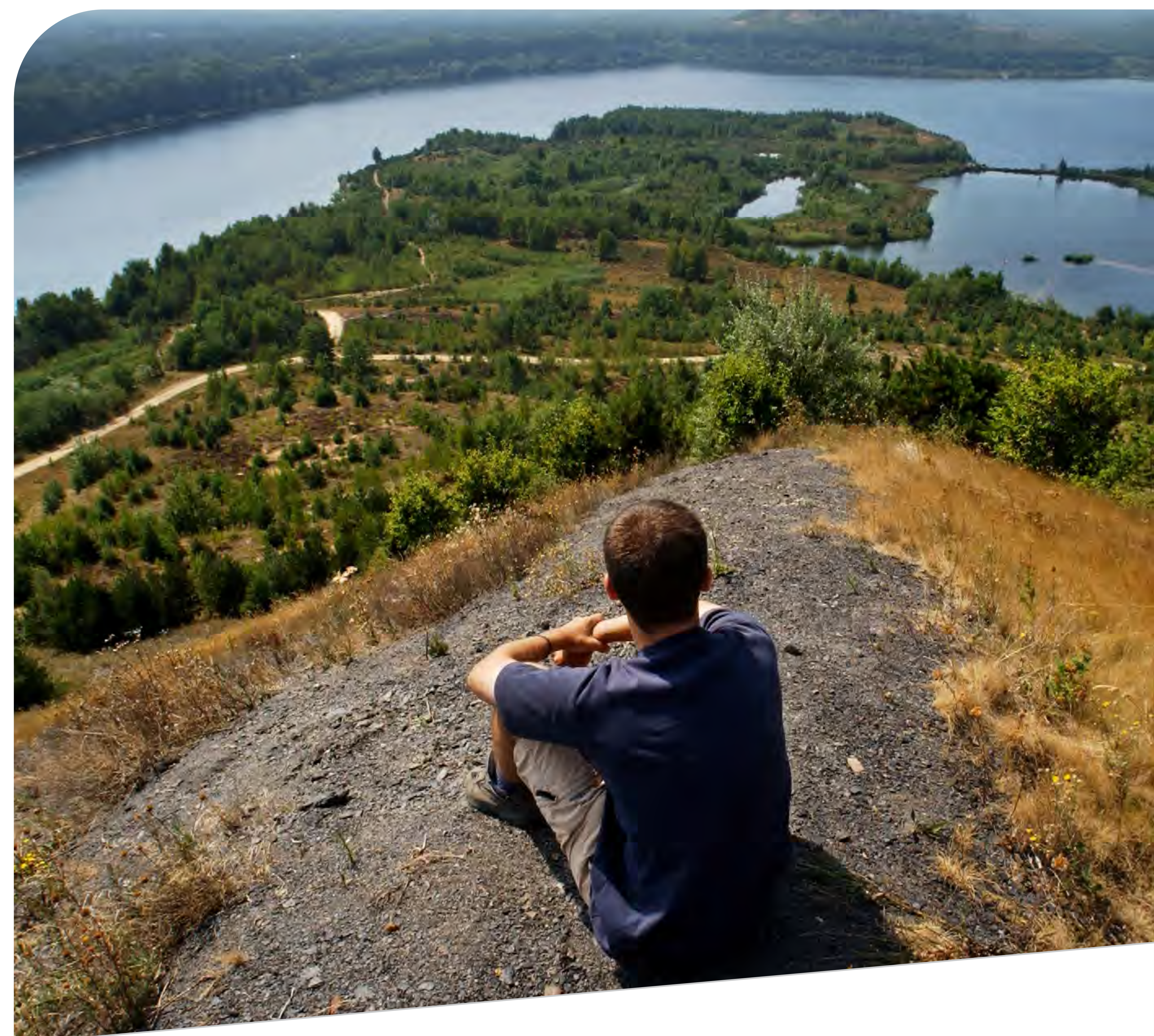
Streken als Haspengouw, de Kempen, het Maasland en Voeren geven identiteit aan Limburg en aan de Limburgers. De **identiteit** van Limburg zit in ons landschap, onze dorpen en de typische streekelementen. Het is ook de belangrijkste reden waarom toeristen naar Limburg komen.

HOE kunnen we dit samen aanpakken?

Onze ruimtelijke regionale eigenheid moeten we respecteren. Het geheel van waterlopen en **landschappelijke structuren** vormt een randvoorwaarde als we nieuwe projecten uitwerken.

WAT gaat de provincie concreet doen?

- We hebben in elk ruimtelijk dossier **aandacht voor de regionale eigenheid** en de typische kenmerken van de verschillende regio's.
- We maken een **referentiekader** op waarin we de typische kenmerken van de verschillende regio's zo concreet mogelijk omschrijven en stellen richtlijnen op hoe we hier mee omgaan. Dit wordt ook een toetsingskader voor de beleidskaders.

Kernen en strategische gebieden versterken

WAAROM is dit belangrijk?

Steden zijn belangrijke **groepolen** voor mensen, activiteiten en economische ontwikkelingen. Met een sterkere stedelijke structuur zijn we aantrekkelijker op Vlaams en internationaal niveau.

Ruimtelijke versnippering zorgt voor hoge kosten aan infrastructuur en openbaar vervoer, ontnemt een deel van de groeipotentie van steden en dorpen, tast leefgebieden voor fauna en flora aan, vermindert de ruimte voor de landbouw en fnuikt de aantrekkelijkheid van het landschap.

Volgens de **bevolkingsprognoses** van het Federaal Planbureau komen er in Limburg zo'n 43.000 huishoudens bij tegen 2040. Ook de samenstelling van de bevolking wijzigt door ontgroening, vergrijzing en verzilvering. Er zijn steeds meer kleinere huishoudens.

HOE kunnen we dit samen aanpakken?

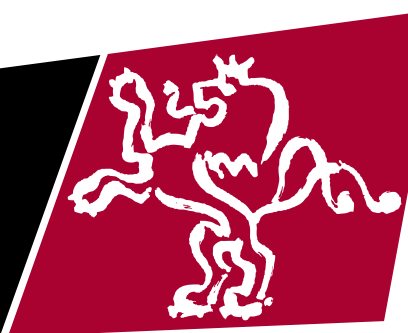
We sturen ruimtelijke ontwikkelingen naar **geschikte plaatsen** vanuit een regionale visie. Zo versterken we de stedelijke structuur van Limburg. Die bestaat uit enkele grotere steden op mensenmaat, kleine stedelijke kernen en dorpen in het buitengebied. Kleinere kernen hebben de uitdaging om **leefbaarheid** en voorzieningen op peil te houden.

Een versterking en **verdichting van woonkernen** moet doordacht, selectief en kwalitatief gebeuren. **Bereikbaarheid** is daarbij heel belangrijk, niet enkel met de auto, maar ook met de fiets, het openbaar vervoer of andere vervoersmiddelen.

Naast woonkernen spelen ook strategische gebieden een belangrijke rol in de stedelijke structuur. Dit zijn de bedrijventerreinen, de incubatoren, de winkelconcentraties, de zorg- en onderwijscampussen en belangrijke toeristisch-recreatieve polen.

WAT gaat de provincie concreet doen?

- We selecteren en definiëren **kernen en strategische gebieden** als basis voor ruimtelijke ontwikkelingen.
- We maken een **beleidskader "wonen"** op. Naast kwantitatieve richtlijnen voor woningprogrammatie komen ook kwalitatieve aspecten en ruimtelijke ontwikkelingsprincipes aan bod.

Vervoersverbindingen uitbouwen

WAAROM is dit belangrijk?

Multimodale **bereikbaarheid** en een efficiënte **ontsluiting** zijn cruciaal voor de ontwikkeling van Limburg.

HOE kunnen we dit samen aanpakken?

We realiseren **vier complementaire en performante netwerken voor vervoer**: het wegennet, het fietsnetwerk, het collectief vervoersnetwerk en het netwerk voor goederenvervoer.

Fietsen is een speerpunt in ons ruimtelijk beleid. De fietssnelwegen en het functioneel en recreatief fietsnetwerk hebben de potentie om een belangrijk mobiliteitsnetwerk te worden. Deze blijven we stelselmatig uitbouwen en verbeteren.

Het **openbaar vervoer** is ondermaats in Limburg. We realiseren dan ook een performant openbaar vervoer.

Ook het auto- en vrachtverkeer heeft zijn plaats in het ruimtelijk beleid in Limburg. Selectieve en gerichte investeringen in de **wegeninfrastructuur** blijven nodig. Tegelijkertijd zetten we wel in op het verminderen en verduurzamen van onze auto- en vrachtkilometers. Het belang van **spoor- en waterwegen** neemt toe voor de ontsluiting van het goederenverkeer.

WAT gaat de provincie concreet doen?

- We maken een **beleidskader "fietsen"** op. Dit beleidskader geeft de fiets een centrale plaats in alle plannen en projecten die we in de provincie ontwikkelen.
- We nemen een centrale en actieve rol op in de **vervoerregioraad**.

De open ruimte versterken

WAAROM is dit belangrijk?

De open ruimte levert heel wat **diensten voor de maatschappij**: bomen zuiveren de lucht, de natuur is onze ontspanningsruimte, beken zorgen voor water en wateropvang en vruchtbare bodems bieden voedsel. Ondanks een grotere bewustwording over klimaatverandering en de rol die de open ruimte hierin opneemt, staat ze erg onder druk.

HOE kunnen we dit samen aanpakken?

De open ruimte is een kwaliteit van Limburg en die moeten we versterken. Dit kan door **meer samenhang** te creëren tussen grote en kleine bos-, natuur- en landbouwgebieden. Europese en Vlaamse wetgeving beschermen nu al vaak de grote gebieden. Wij maken de **verbindingen** daartussen sterker, zoals rivier- en beekvalleien of kleine landschapselementen, ook over de grenzen heen.

Er zijn nog heel wat bebouwbare gronden in lintbebouwing, overstromingsgevoelig gebied of in afgelegen verkavelingen ver van voorzieningen of openbaar vervoer. We moeten ook durven om slecht gelegen aanbod te schrappen om de open ruimte te vrijwaren.

WAT gaat de provincie concreet doen?

- We maken een **beleidskader "netwerk open ruimte"** op. De provincie focust zich op de groenblauwe aders en de openruimteverbindingen.
- We realiseren een **positieve ruimtebalans** voor de open ruimte.

Een gedifferentieerde economie faciliteren

WAAROM is dit belangrijk?

Een sterke regionale economie en een verscheidenheid in activiteiten zorgt voor de **welvaart** van de regio en de Limburgers. Limburg heeft een goede economische differentiatie door een mix van maakindustrie, handel, diensten, logistiek, bouw, cleantech, vrijetijdseconomie, land- en tuinbouw, ...

HOE kunnen we dit samen aanpakken?

We bouwen verder op **regionale economische strategieën** zoals in het Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat (SALK). We moeten de economische activiteiten ruimtelijk faciliteren om onze welvaart te garanderen. Duurzame mobiliteit en een multimodale ontsluiting moeten van bij de start uitgangspunten zijn bij de ontwikkeling van economische hefboomprojecten.

Limburg heeft nog ruimte voor de verschillende facetten van het brede economische spectrum. Deze snijden we echter niet onbezonnen aan. We moeten de bestaande **bedrijventerreinen optimaliseren**, verdichten, multifunctioneler invullen of misschien wel verplaatsen naar betere locaties. We moeten dat op een regionaal niveau afwegen. Daarnaast moeten we ook **verweving** van bedrijven in de woonomgeving stimuleren, als dat geen hinder teweeg brengt.

De laatste jaren is een netwerk aan **incubatoren** ontwikkeld, waarrond economische campussen gegroeid zijn. **Innovatie en internationalisering** houden talent en ondernemers in Limburg en trekken ze zelfs aan. Dat blijven we ondersteunen.

De landbouwsector is een bepalende ruimtelijke en economische speler op het platteland. Belangrijke **agrarische gebieden** blijven voorbehouden voor hun landbouwfunctie. Zonevreemde activiteiten worden zo veel mogelijk geweerd. Verbreding van de landbouwactiviteiten zorgt voor een hogere toegevoegde waarde.

WAT gaat de provincie concreet doen?

- We maken een **beleidskader “ruimtelijke economie”** met een gebiedsgerichte visie waarin we bovenlokale ruimtelijke keuzes maken voor een gezond economisch weefsel.
- We differentiëren belangrijke **landbouwgebieden**. Dit legt de ontwikkelingsperspectieven vast en bepaalt de richtlijnen voor het ruimtelijk beleid en de rechtszekerheid in deze gebieden.

Hernieuwbare energie ruimtelijk integreren

WAAROM is dit belangrijk?

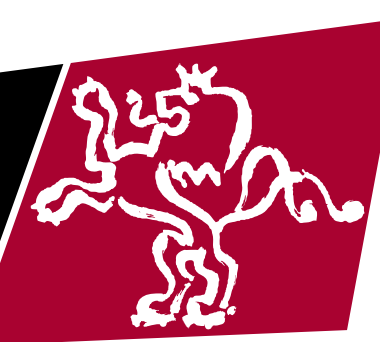
Ruimte en energie zijn sterk met elkaar **verbonden**. Waar we wonen en werken, dus onze ruimtelijke ordening, bepaalt voor een deel onze energiebehoefte en de mogelijkheid tot energie-uitwisseling.

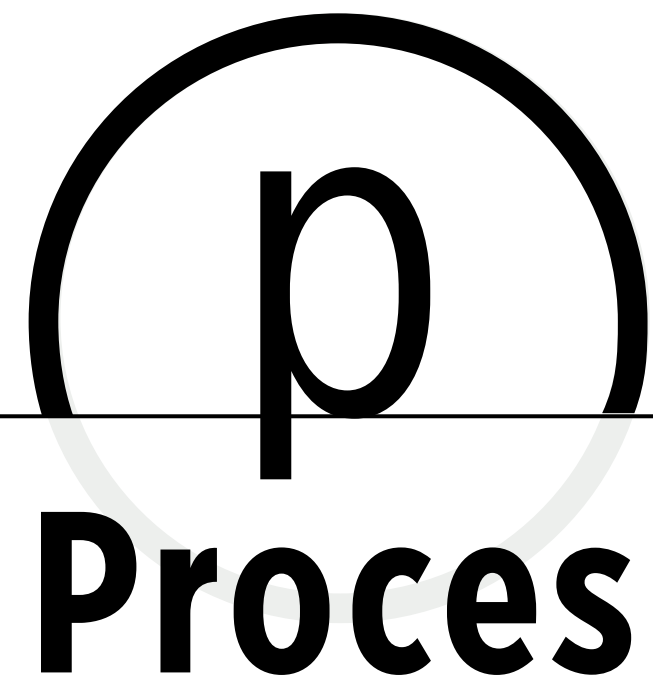
HOE kunnen we dit samen aanpakken?

We streven als provincie naar klimaatneutraliteit en energie-onafhankelijkheid door een eigen energieproductie. Daarom moet het ruimtelijk beleid de **transitie** naar groene energie ondersteunen. We moeten inzetten op wind, water, zon, rest- of aardwarmte. Infrastructuren voor **hernieuwbare energie** moeten hun plaats krijgen op de meest aangewezen en efficiënte locaties, maar met aandacht voor het landschap en de mogelijke hinder.

WAT gaat de provincie concreet doen?

We maken een **beleidskader “ruimte voor energie”** op met een beoordelingskader voor de inpassing van duurzame energie.

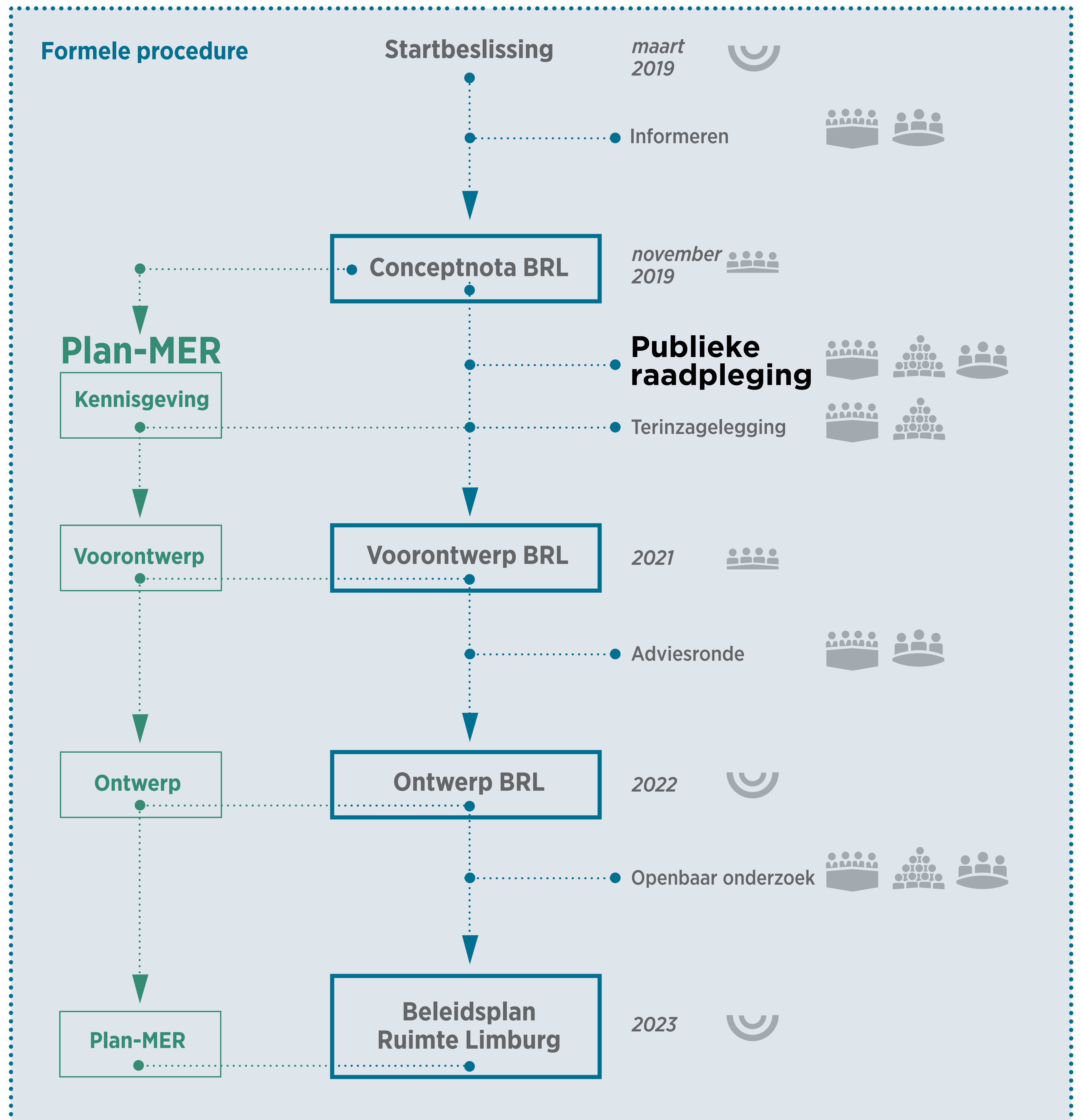

Tijdens de **publieke raadpleging** van **21 november 2019 tot en met 21 januari 2020** kan je schriftelijke reacties, opmerkingen of suggesties over de conceptnota indienen:

- per e-mail aan BRL@limburg.be
- per aangetekende brief aan de provincie Limburg, afdeling ruimtelijke planning, Universiteitslaan 1 3500 Hasselt
- door afgifte tegen ontvangstbewijs in het Provinciehuis, Universiteitslaan 1 3500 Hasselt.

Alle actuele informatie over het BRL-proces en de toekomstige inspraak- en participatiemomenten is terug te vinden op www.limburg.be/beleidsplanruimte.

- deputatie
- provincieraad
- andere bestuursniveaus
- publiek
- procoro (Provinciale Commissie voor Ruimtelijke Ordening)